

Röszke Község Képviselő-testületének Lapja

A PÜNKÖSDÖLÉS

*Áldott szép Pünkösdek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele!*

*Te nyitod rózsákat meg illatozásra,
Néma fülemile torkát kiáltásra,
Fákat is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.*

*Neked virágzanak bokrok, szép violák,
Folyó vizek, kutak csak neked tisztulnak,
Az jó hamar lovak is csak benned vigadnak...*

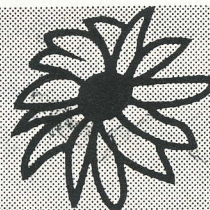
*Ily jó időket élvén Isten kegyelméből,
Dicsérjük szent nevét fejenkint jó szüüből,
Igyunk, lakjunk egymással vígan szeretetből.*

Balassi Bálint a "Borivóknak való" című költeményének idézett néhány sora versbe tömörítette azt az ősi érzést, amely minden ember lelkében ott szunnyad, és amikor a tél terhes idejétől megszabadul, akár a természet, új életet varázsol a világra: a virágot fakasztó tavaszt. A tavaszt, amelynek eljövetelét évezredek óta megünnepelte az ember, s ez az ünnepkör minden kultúrában megteremtette a maga szokáskörét.

(folytatás az 5. oldalon)

Gratulálunk

Szili Emília
gyémántdiplomájához!

A diákokkal együtt elballagnak lassan a pedagógusok is?

A megszorító kormányintézkedések, a kultúra terén bejelentett indokolatlan és túlméretezett takarékság miatt az idén sok oktatási intézményben szomorúra sikeredett a hagyományos tanévzáró ünnepség és a végzősök ballagása. Kis hazánk nem egy településén a diákokkal együtt az iskolától (örökre?) búcsút vehetett az utcára önhibájukon kívül kitett pedagógusok serege is.

A népszerű hullámvölgy az idén érezte először komolyabban hatását, az iskolából nemcsak a pénz, hanem a diák is fogy. Az egyre kevesebb diák sok helyen gyökeres átszervezésre kényszeríti oktatási intézményeink tanár- és osztálylétszámát. A családok jövedelme és életszínvonala aggasztó, a bizonytalanságba pedig nem vállalhatnak könnyelműen gyermeket, tehát a helyzet gyors orvoslása kilátástalan.

Rosszul áll a kultúra ügye hazánkban. Régi tapasztalat, hogy azok az országok juttatnak egyre többet a lakosság művelődési életére, melyeknek gazdasági élete haldoklik. Könyvtáraink is egyre szegényebbek, új könyvre a jelenlegi árak mellett alig tellik. Kár, hogy a kormány ott szándékozik komoly költségvetési bevételeket "megtakarítani" ahol már mindannyian azt hittük, hogy szorosabbra nem húzathatja velünk a nadrágszíjat.

Az ünnepontás legkisebb szándéka nélkül vetem papírra mindezt, hiszen ez a valóság. Nem szökhetünk meg előle, és nem kerülhetjük meg. Sajnos, együtt kell élnünk vele, nem dughatjuk fejünket a homokba, mint a struccok ...

A felhők közül olykor kisüt a Nap. Így volt ez az évzáró ünnepségünkön is a falu általános iskolájában. Csillogó szemmel, bizakodva tekintettek előre az ünneplőbe öltözött nyolcadikosok, vállalva a megmérettetést, a küzdelmet, ami a jövőben vár rájuk. Közülük jónéhányan eddig is bizonyítottak, keményen dolgoztak és megállták helyüket.

(folytatás a következő oldalon)

TARTALOM:

- Módosították a Munka Törvénykönyvét (2.o.)
- Bizonyítványosztás templomunkban (3.o.)
- Plébániai hírek (3.o.)
- Asztalosok és lakatosok (4.o.)
- Merre ma Magyarország? (4.o.)
- Szilánkok és a hónap vicce (4.o.)
- Mekkora családi pótlékra számíthatunk a - Bokros-csomagból? (5.o.)
- Fele se tréfa (6.o.)
- Jeles napok (6.-7.o.)
- Sporthírek: labdarúgás (7.o.)
- Orvosi ügyelet (7.o.)
- Keresztretjvény: Korlátok (8.o.)

**MEGHÍVÓ A HATÁRÓRSÉG
RENDEZVÉNYÉRE!
(RÉSZLETESEN A 2. OLDALON)**

(folytatás az első oldalról)

A Tehetséges Tanulókért Alapítvány az idén Szigetvári Esztert 11.000 Ft pénzdíjjal jutalmazta az elsőtől a nyolcadikig elért kitűnő eredményéért és a nemrégiben sikeresen letett alapfokú angol nyelvvizsgáért. Turó Attila ez utóbbiért érdemelte ki az alapítvány 5.500 Ft értékű pénzjutalmát. Fogadják őszinte elismerésünket!

Ritka ünnepi pillanat volt, amikor Szili Emília elismertő szavak kíséretében megilletődve átvette gyémántdiplomáját Magyar László polgármestertől. Rég volt bizony, amikor az első diplomáját megkapta. Éppen hatvan év telt el azóta, majdnem két emberöltő! Tiszta szívből gratulálunk köztisztelt pedagógusunknak és jó egészséget kívánunk gyémántdiplomája mellé!

A díjazottakat, ballagó diákjainkat és tanáraikat József Attila alábbi versével köszöntjük és mindannyiuknak kellemes vakációt kívánunk!

BáLa

Csak az olvassa versemet

*Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz,
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,*

*mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris és a szelíd őz.*

MEZŐGAZDASÁGI GÉPSZEMLÉT tartunk
1995. június 23-án 8 órakor Röske, Lehel u. Róza u. által határolt területen (az arborétum háta mögött).

A gépszemlén az aratásban résztvevő munkagépeket és tehergépjárműveket kell a tűzvédelmi felülvizsgálatra bemutatni.

Polgármesteri Hivatal

Öt napig nincs táppénz

Módosították a Munka Törvénykönyvét

A parlament nemrég elfogadta a Foglalkoztatási Törvény és a Munka Törvénykönyve módosítását. A nagy jelentőségű döntésekről a tömegkommunikációban alig esett szó a pénzügyminiszter 16 milliója és a szlovák-magyar szerződés mellett. Am a szakszervezetek máris tiltakoznak a dolgozókat hátrányosan érintő döntések miatt.

Július 1-jétől a betegség első 5 napjára nem jár táppénz! Ez ilyen egyszerű! Sem a munkáltató, sem a tb nem fizet egy fillért sem, annak ellenére, hogy a munkáltatók befizetik a bér 44 százalékának megfelelő összeget, a dolgozóktól pedig levonják a 10 százalékos betegségi- és

nyugdíjellátásra. A betegszabadság első 25 napjára járó táppénz a munkaadót terheli! Aki ezután is beteg, hónapokig tartó ügyintézés után remélhet némi aprópénzt a tb-től. A táppénz összege jelentősen csökken, ugyanígy a szabadság idejére kapott járandóság. Ugyanis nem az átlagkereset veszik majd figyelembe, mint eddig, hanem az alapfizetést, s az úgynevezett "távolléti díj", a számítások alapja nem tartalmazza a 13. havi fizetést és jutalmakat sem.

Ezek az intézkedések tovább drágítják a munkaerőt, a cégek várhatóan nem szívesen alkalmaznak majd betegeskedő embereket, s ez újabb létszámleépítésekhez, a kiszolgáltatottság fokozódásához vezet. Mindez hozzájárul a dolgozók és a munkanélküliek egészségi állapotának romlásához.

MEGHÍVÓ A HATÁRÓRNAP RENDEZVÉNYÉRE

Szent László Nap tiszteletére Röske községben a Szeged HFK. szervezésében a következő programokat tervezzük, 1995.06.24-én 10 órától 14 óráig.

A rendezvényeket az érdeklődők (lakosság) meghívó nélkül látogathatják.

- 09.45 **Majorette bemutató**
Mórahalmi Művelődési Ház együttesének előadása
- 10.00 **Megnyitó**
helye: Röske, Sporttelep
köszöntő: Magyar László polgármester
ünnepi beszéd: Zakar János alezredes
- 10.15 **Kispályás labdarúgó bajnokság kezdete, a meghívott csapatok részvételével**
Légpuska lövészet, lövészverseny
- 10.30 **Technikai bemutató a Tisza Határvédelmi Század harcászati és fegyverzeti eszközeiből**
- 11.00 **Kutyabemutató**
Szeged HFK. kábítószerkereső kutyái, Mórahalmi HÖK. járorkutyája
- 11.30 **Fórum**
Téma: Nyári utazással, turizmussal, idegenforgalommal kapcsolatos tájékoztatás
Résztevők: Röskei Vámhivatal vezetője; Szeged HFK. vezetője
- 12.15 **Lovasbemutató**
Kiskunhalasi Lovasiskola csikós és kettesfogata
- 13.00 **Kispályás labdarúgó bajnokság döntő**
- 13.40 **Eredményhirdetés**
- 08-14 **Kirakodóvásár a sportpályán!**

A rendezvény védnökei:

Magyar László polgármester
Zakar János alezredes HFK. vezető

A fillérek maradnak

Kivonja a forgalomból a Magyar Nemzeti Bank a régi egy, kettő, öt, tíz és húsz forintos érmeiket. A Magyar Népköztársaság felirattal ellátott pénzek törvényes fizetőeszközként június 30-ig használhatók. Azt követően 1995. december 31-ig már csak a Magyar Nemzeti Banknál, az Országos Kereskedelmi és Hitelbanknál, a Magyar Külkereskedelmi Banknál, a Budapest Banknál és az OTP-ben lehet beváltani.

A régi tíz, húsz, és ötven fillérek viszont továbbra is forgalomban maradnak.

Bizonyítványosztás templomunkban

A röszei **Hitoktatási Iskola** BIZONYÍTVÁNYT adott és fog adni hallgatóinak, vagyis a keresztény hit tanításán résztvevő fiataloknak, diákoknak. A bizonyítvány **okmány**, ami tulajdonosának hit- és erkölcsi tanulmányait és eredményeit bizonyítja, amit aláírással és pecséttel igazol az iskola. Ez a bizonyítvány nemzetközileg érvényes bizonyító okirat.

Minden keresztény ember számára lelkiismeretben kötelező a hitoktatásban való részvétel, mert tudnia kell mindenkinek, hogy **MIT HISZ** és **KINEK HISZ**. Csak így lehet elfogadható a hit és így lesz hitelessé. Sok utánjárás és személyes meggyőződés alapján tudta kimondani Krisztus legmarkánsabb apostola, az üldözött Saulból lett Szent Pál is a vértanúságig erőt adó vallomást: **"TUDOM, KINEK HISZEK!"**

Mindenkinek minden szentség felvétele előtt felkészítésen kell résztvennie. Felkészültségéről vizsgán kell számot adnia. Éppen ezért már a közeljövőben minden felnőtt fiatalnak be kell mutatnia ezt a bizonyítványt, amikor **bérmálkozásra és házasságkötésre** jelentkezik. Őrizze mindenki ezt az okmányt, mert szüksége lesz rá, ha keresztény módon akar élni.

A bizonyítványban külön rovat van az elsőáldozási és a bérmálási előkészítésről, tanulmányi versenyeken való részvételről, ministráns szolgálatról, énekkari tagságról, speciális tanfolyamokról, jegyes kurzusról, amik a kibontakozó keresztény aktivitást bizonyítják.

A gyermek jövőjével törődő Kedves Szülők is kísérik figyelemmel, hogy jár-e fiuk, lányuk keresztény oktatásra; tudott helyen őrzi-e bizonyítványait, és az Általános Iskolától búcsúzó ballagás után kerülnek-e újabb bejegyzések Indexébe a '95 őszén kezdődő ifjúsági keresztény szakkörökről.

Plébániai közlemények

A CSERKÉSZET lappangó parázs lett az alapító fiatalok között. Hol izzott, hol hamu borította, DE VAN! A jövő képe ezután fog kibontakozni. A tüzet gyújtó plébános megöregedett, a parancsnokságot vállalt Igazgatóra számtalan feladat hárult, de most otthagyja Szegedet és Röszkére költözik családjával együtt, hogy mindenbe bekapcsolódjék, a cserkész munkába is. A még parázsló, lassan felnőtté váló fiatalok közül várunk **vezetésre kész és alkalmas** munkatársakat, mert csak velük lesz életalkító a cserkészmozgalom. Kérjük a már kinőtt cserkész ruhákat megfelelő díjvisszatérítés ellenében vigyék a plébániára, ahol nyáron is van ügyelet. **MINDEN CSERKÉSZIGAZOLVÁNYT** be kell adni a parancsnokságra. Ezt is a plébániára vigye minden alapító cserkész, akik elindították Röszen a cserkészetet és résztvettek a belföldi portyázásokon, táborozáson és a két külföldi mozgótáborban. További "Jó munkát!"

Nyári utazási program

Június 6-9-ig a CSÖPP TÁBORBAN nyaralt két osztály. - **Augusztus 6-án** a SZENTFÖLDRE utazik repülőgépen 32 röszei zarándok. - **Szeptember 16-án** újabb csoport repül a SZENTFÖLDRE ugyancsak 8 napra. Erre az útra még van 7 hely. Lehet jelentkezni rá a plébánián. - **Szeptember 8-10-ig** Észak Magyarország tájait járjuk be autóbusszon. Az utat 10-én, vasárnap Mátaverebély-Szentkúton fejezzük be, ahol résztveszünk a Mária-nevenapi búcsún. A részvételi díj 4.900 Ft, amiben az utiköltség, a szállás és a teljes ellátás díja benne foglaltatik. Erre az útra is lehet még jelentkezni a plébánián.

Szép nyarat, jó pihenést és boldog utazást és kikapcsolódást kívánok mindenkinek!

Kartal József

$\alpha - \Omega$

**A RÖSZKEI RÓMAI KATOLIKUS
PLÉBÁNIA HIVATALI HÍREI**

Kereszteltek:

Csiszár Dániel

1995. január 25.

Csiszár András és

Szekeres Ágnes kislánya

Jacsó József László

1984. március 30.

Jacsó József és

Tillinkó Veronika fia

Jacsó István

1986. augusztus 8.

Jacsó József és

Tillinkó Veronika fia

Forró Krisztián

1995. április 19.

Forró Zsolt és

Guczi Klára kislánya

Kelemen Sándor István

1983. augusztus 12.

Kelemen Ferenc és

Kiss Marianna fia

Laczkó István

1983. december 11.

Laczkó István és Janik Erika fia

Laczkó Erika Tünde

1995. február

Laczkó István és

Janik Erika kislánya

Házasságkötés:

Hedvicsek Csaba és

Csillag Tünde

1995. május 6.

Kasza Gábor és

Lovászi Marianna

1995. május 27.

Bodor László és

Kispéter Edit

1995. május 27.

Halottaink:

Megyeri Józsefné

Ördögh Matild 84 éves

(+1995.05.2.)

Herédi Szilveszter

Herédi Szilveszter és

Tanács Zsuzsanna fia 48 éves

(+1995.05.8.)

Szalma Lajos

Börcsök Ilona férje 87 éves

(+1995.05.12.)

Fekete László

Magda Erzsébet férje 55 éves

(+1995.05.15.)

Bérmálás:

Május 21-én Gyulay Endre

Szeged-Csanádi megyéspüspök

úr megbérmált 34 fiatal.

Asztalosként ismert régi mesterek közül a tanyán a Börcsök kereszténél Rózsa József létesített műhelyt. 1920-tól 1959-ben bekövetkezett haláláig üzte iparát. Bútoripari, épületasztalosi munkái mindmáig őrzik keze munkáját.

A faluban Zádori Fekete János Dorozsmáról ideköltözött asztalost kell megemlíteni. A falu központjához közeli műhelyében készültek ajtók, ablakok, konyhabútorok. A harmincas évektől koporsóssá, temetkezési vállalkozóvá lett. Gyászokcsija a falu nyáján szomorú szimbólum lett 1950-ig.

A háború után a Délvidékről ide költözött Mihalecz István nyitott műhelyt a R. u. sarkán. Ő is univerzális asztalosként ismert. Ajtók, ablakok, bútorok kerültek ki műhelyéből. Nemcsak a famunkában, de a mázolásban és fényezésben is kiváló szakember. Iparosként tanulókat

Képek falunk történetéből

Asztalosok és lakatosok

szereződött. Szücs Ádám, Dunai Zoltán nála szabadultak. Szegedre költözése után a börtön bútorgyárában lett művezető.

Utódként maradt itt Szücs Ádám és Dunai Zoltán. Dunai Zoltán mindmáig önálló iparos, Szücs Ádám technikus tanárként a Kiss Ferenc Erdészeti Technikumban tanít.

Dobó József (tanítványom) az alvégi műhelyben korszerű berendezéssel, már zömében épületasztalosi megrendeléseket elégít ki.

Lakatosok

1926-ban az alsóröszkei részen egy kisebb bérelt mellékhelyiségben

élt egy igen jó kezű műszerész mester: Csikós István. Kerékpár, varrógépek, permetezők, záruk javítása mellett ajtó- ablakvasalást, csatornajavításokat is végzett. Vállalkozott még edényfoltozásra, üstök, locsolók, vödörök fenekelésére. Egyedül élt, rokonok nélkül. Községünkben történt távozásának idejéről nincs adatunk.

Bognár Sándor (1910) szakmáját vasasként a háboú előtt még a 30-as években a Weisz Manfréd gyárban sajátította el. Előbb lakatosként, tűzhelykészítőként, később vízvezeték-szerelőként ismert. Nem volt a vasas szakmán belül olyan, amihez ne értett volna. Permetezők, vetőgépek, rosták, ajtók és ablakok vasalása, üstházak, dobkályhák, mind a kis műhelyből kerültek ki. Idős kora elenére kisebb javításokat mindmáig végez (1990).

Vastag József

Merre ma Magyarország?

Könyvtárostalálkozó viharfelhőkkel

A Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete szervezésében a már hagyományos 23. megyei könyvtárostalálkozóra az idén június 15-én Hódmezővásárhelyen, a Németh László Városi Könyvtárban került sor.

A könyvszakma szép számban megjelent képviselőinek, Rátkai Erzsébet egyesületi elnök köszöntője után a kisiparosairól és népművészeiről ismert alföldi kisvárost, bajával és gondjaival együtt Dr. Rapcsák András, Hódmezővásárhely polgármestere, országgyűlési képviselő mutatta be. Átfogó ismertetőjében kitért a helyi önkormányzat kultúramegőrző törekvéseire, anyagi áldozatvállalására.

A hangulatos és korszerűen berendezett városi könyvtárban eszközölt változásokról és fejlesztési törekvésekről a vendéglátó, Almási István könyvtárigazgató számolt be. Az olvasóközönség kialakítása és a könyvtár ellátottsága terén elért szép eredmények ellenére számos korszerű berendezést hiányolt a kisváros közkezdelt intézményéből.

Kulturfrontjaink harcostalálkozásán a csúcspontot Merre ma Magyarország címmel Dr. Pozsgay Imre egyetemi tanár történelmi visszatekintésekkel gazdagított helyzetelemző előadása jelentette. A korábban magas politikai tisztségeket felelősségteljesen és tisztességgel betöltő politikus a történelmi és közgazdasági tudományokban való jártasságáról tett ismét tanúbizonyságot. A mintegy kétszáz résztvevő feszült csendben hallgatta okfejtő értekezését, csak a hirtelen előkerült tudósítók kamerái és fényképezőgépei kattogtak. Pozsgay a súlyos anyagi gondokkal terhelt jelenünkről és ennél ígéretebb jövőnkől beszélt tárgyilagosan.

Az előadás végén felcsattanó hosszú taps jelképes értékűnek tekinthető. A rendíthetetlenül optimista Pozsgaynak, aki mindig meggyőződéssel vallotta, hogy nem Európa felé tartunk, hanem már 1000 éve benne vagyunk, - úgy látszik sikerült egy kicsit szétoszlatni a magyar kultúra egén sötéten tornyosuló viharfelhőket.

A jó szervezésnek köszönhetően a résztvevők délután megtekintették a Bethlen Gábor Református Gimnázium nagyhírű könyvtárát és az Alföldi Galéria kiállítását.

Bányai Lajos

SZILÁNKOK

Egészségi állapotunkhoz...

Az orvos azt mondja a betegeknek:

- Na, most jobban néz ki, mint a múltkor.

- Igen, mert betartottam az utasítást, ami az orvosságos üvegen állt.

- És mi az?

- Az üveget tartsuk mindig lezárva!

Legújabb családi játékaink magyar módra...

- Igaz, hogy válnak?

- Csak formálisan.

- Ágytól, asztaltól?

- Villától és autótól. Szétíratjuk.

- Értem. Így akarják megtartani a családi pótlékot...

A hónap vicce:

Meglepetés

Józsi bácsi felszáll a vonatra és a fülkébe lépve döbbenet tapasztalja, hogy az ott lévő paraszt bácsi a kutyájával sakkozik. Megszólítja:

- Tudja, uram, ez hatalmas szenzáció, én ilyet még soha nem láttam, hogy egy kutya tud sakkozni...

A paraszt bácsi megzavarva a gondolkodásban méltatlankodva felkapja a fejét és félbeszakítja a hüledező Józsi bácsit:

- Ugyan, kérem, hogy tudna ez a kutya sakkozni, hiszen Pécs óta már ötödször vertem meg!

A pünkösdlés

(folytatás az első oldalról)

Amikor a Római birodalom romjain Európa kereszténnyé lett új népei kialakították életformájukat, az egyház az ősi hagyományokat igyekezett keresztény tartalommal megtölteni. Így kapcsolódott a tavaszünnepe szóköré pünkösdi ünnepéhez, amelyet a Szentlélek eljövételének szentel az egyház. Változó ünnep ez is, húsvét után számított ötvenedik napra, a május 10-e és június 13-a közötti időszakra esik. Így aztán a régi, a örög-latin, illetve germán, szláv hiedelmek szokások közül nemcsak a tavaszünnepe, hanem az évkezdő márciusi ünnepek és a nyárkezdő júniusi ünnepek is e naphoz kapcsolódtak a kialakuló európai kultúrkörben.

Hogy a magyarságnak volt-e az

Mekkora családi pótlékra számíthatunk a Bokros-csomagból?

A családi pótlék 17 ezer forint nettó jövedelem alatt jár

Pankucsi Márta, a népjóléti Minisztérium szóvivője megerősítette: a három- és többgyermekes családoknak, valamint a három- és többgyermekes egyedülálló szülőnek a családi pótlék a vagyoni feltételektől függetlenül jár.

Az eredeti javaslattal ellentétben családtagonként nettó 17 ezer forintos jövedelemig jár majd a családi pótlék alanyi jogon, de teljes ellátást csak 15.500 Ft-ig kapnak a családok. Az ellátás igényléséhez július 15-ig a kormányrendelet nyomán készülő igénylőlapra kell nyilatkozni a jövedelmi és vagyoni helyzetről. Igazolást nem kell csatolni hozzá. A jövedelem kiszámításánál a család nettó bevételét kell elosztani a családtagok számával. A fogyatékos gyermekek után másfélszeres családi pótlék jár.

A javaslat szerint ezentúl más összeghez jutnak azok, akiknek az egy főre jutó jövedelme 15.500 Ft alatt van, illetve akik 15.501 és 16.250 közötti, valamint akik 16.251 és 17.000 Ft közötti jövedelemmel rendelkeznek.

(Népszabadság)

ősházában tavaszünnepe, vagy csak itt ismerkedtek meg vele, nem tudjuk. Korai forrásokban nem maradt emléke, és szófejtéssel sem kísérelhetjük meg kutatni eredetét. Későbbi adataink azonban valószínűsítik azt a feltételezést, hogy már a korai középkorban élt ennek az ünnepkörnek két jellegzetes szokása: a pünkösdi király választása és a pünkösdi királyné processziója. - Arany János "Toldi szerelmé"-ben I. Lajos király korára már mint régi szokást említi mindkettőt.

A királyi kiáltvány a "regula" szerint a tilalmakat, részint az ünnepség rendjét sorolta fel. Tilos volt káromkodni, veszekedni, ételt, italt pocsékolni, asszonyt, leányt erővel megcsókolni, a király engedelme nélkül táncolni, dohányozni, és előtte megjelenni. A "vigadozó hely" árokkal volt körülvéve, "strázsák" vigyáztak arra, hogy a hívatlanok "által ne jöjjenek", de kintől nézhették a mulatságot. A hivatalosak asztalok mellett ettek, ittak, mulattak, és a kijelölt helyen a hölgyekkel táncoltak.

Dugonics András az 1788-ban kiadott "Etelka" című regényében szintén megemlékezik a "Pünkösdi királyságnak jeles játékaról", "a rövid ideig tartó karcsó hivatalról" - ahogyan Kovács Pál határozta meg az 1749-ben megjelent "Magyar példa- és közmondásai" című művében. Jókai Mór pedig a "Vasárnapi Újság" 1856-os évfolyamában a dunántúli szokásról számolt be, és ezt a tapasztalatát használta fel az "Egy magyar nábob" című regényében, egész fejezetet szentelve neki.

Jókai színes leírásában megelevenedik az ünnepi felvonulás, az izgalmas lóverseny, s a hozzákapcsolt bikaviadal is. Kissé módosította a népi szokást, ugyanis gyalog és kézzel kellett a falu bikáját legyőzni, nem pedig lovon, pányvával, mint itt a lóverseny győztese, Kiss Mihály, az új pünkösdi király. A regény nyomán, még inkább megfilmesítése révén aztán napjainra hagyományozódott ez ősi szokás egyik változata. De így, vagy úgy, a pünkösdi király mindenképpen a falu erőben, ügyességben legkiválóbb legénye lett, mert mindig valamilyen próbatételhez volt kötve megválasztása: győznie kellett, mint ahogyan a tavasz - amelyet megsze-

mélyesít - diadalmaskodik a tél felett.

Ebből a tényből arra következethetünk, hogy e szokás mélyén a harci, feltehetően alkalmi hadi tisztségre való kiválasztás - amire a szatmári szokás konkrétan utal is -, vagy esetleg a férfivá avatás emléke húzódik meg.

Sokfelé tartotta magát az a hiedelem, hogy a pünkösdi hajnalán szedett bodzafavirág minden betegségre jó, s hogy e nap hajnali harmata eltünteti a szeplőket, széppé varázsolja az arcot, ha a leány megmosdik benne. S tette is, könnyen meglehet, azért, hogy őt válasszák pünkösdi királynénak.

Hajdanában ugyanis az eladó lányok járták a pünkösdi processziót. Századunk elejére már csak a leánygyermek, a pünkösdi királyné pedig nem a falu legszebb leánya, hanem egy 4-5 éves leányka lett. Szalagokkal, kendőkkel feldíszítették, fejére koszorút tettek, arcát fátyollal letakarták. A királyné kísérete egyes helyeken 10-12 tagú volt, általában azonban csak 2-6, leggyakrabban 4 leányka. Ünneplőbe öltözve, közfogva vezették a királynét. Sorra járták a házakat s megkérdezték: "Szabad-e megmutatni a pünkösdi királynét?" Az engedelre aztán rázendítettek a pünkösdlő versre.

Az ének szövegében említett Andorás valamelyik Endre királyunkkal lesz azonos. S ha figyelembe vesszük, hogy egy másik, pl. Vas megyében is ismert pünkösdlő végző sorai Szent Erzsébet asszonyról beszélnek - valószínűleg őrá utal a Bél Mátyás említette adat is -, feltételezhetjük, hogy II. Endréről van szó. S így az Árpád-korra, legalább az 1200-as évek elejére gyökerezethetjük a pünkösdlő szokást. S az a majdnem minden változatban szereplő verssor, hogy a lóval ne tapossa össze a rózsát, utalhat szintén erre, hisz Szent Erzsébet virága, amint a legendája lévén köztudott, a rózsa volt, másrészt viszont azt is feltételezhetjük, hogy a tavaszünnepe uralkodó párja együtt vonult fel.

Bogdán István:
Régi magyar mulatságok
c. könyvéből

Sajnos, lapzártáig az iskola nem adta le a megbeszélte gyermeknap és évzáró anyagot. Kis olvasóink szíves elnézését és megértését kérjük.

Kiegészítés és helyesbítés

Németh Gabriella tanárnő a Falusi Suttogó májusi számában megjelent Tavaszi című írásának könnyebb megértése miatt a kézirat értelemzavaró mondatainak következő utólagos módosítását és kiegészítését kérte.

A Föld napja alkalmából megrendezett fajfelismerési versenyen korosztályában 1. helyezést ért el: Százi Orsolya.

A Khán Károly Megyei Biológia-verseny egyéni helyezettei között is jól szerepeltek tanulóink.

Szerkesztőségünk játékos kedvű számítógépe az 5.-6. osztályos kategóriában 1. helyezett Börcsök Andreát (5.a) Börcsök Melindának keresztelte, Turó Attila családneve helyett pedig Turó családnevet írt. Az "anyakönyvvezetői" hajlamú gép két átkeresztelése miatt az érintettek és olvasóink szíves elnézését kérjük.

A Szerkesztőség

Fele se tréfa ...

Bármivel előfordulhat, hogy politikai tényezővé válik, vagy más hasonló szerencsétlenség éri.

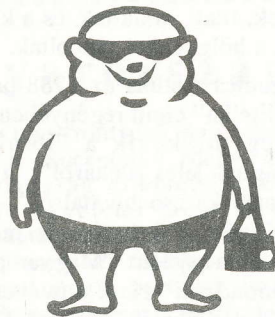
MINDENNEK VAN ELŐNYE: HA ÁTMEGY RAJTAD AZ ÚT-HENGER, UTÁNA KÖNNYEBB A LAPOSKÚSZÁS.

Minden marha célegyenesben érzi magát a vágóhíd felé vezető úton.

Mivel a kárpótlási törvény kárt okozott a kárpótlásra nem jogosultaknak, ezért az ő kárpótlásuk érdekében újabb kárpótlási törvénytervezet készül.

Élővizeink szennyeződése folytán már nagyon sokan halásznak a zavarosban.

A SZENVEDÉLYES PRIVATIZÁLÓ EGYRE NAGYOBB DÓZISOKAT IGÉNYEL.

Felkészítés az életre: a legújabb tanügyi reform már kötelezővé teszi az iskolákban a vargabetűk oktatását.

A háziasszonyt nem a nyilatkozat érdekli, hanem az árcédula.

Vidám mezőgazdaság: "Vessünk? Ne vessünk? Ne vessünk!"

FÁTYOLOS EMLÉKEZET: "NÉMELY MENYASSZONY A MÚLTJÁRA IS SZERETNE FÁTYLAT BORÍTANI..."

Ma már a mezítlábas ember is érzi, hol szorít a cipő.

A humoristák és a pénzügyminiszterek azért szeretik az újszülöttet, mert nekik minden vicc új!

Kár, hogy az új gazdaságpolitikai csomag nem kallódott el a postán.

A KÉTMÉTERES FOGYASZTÓT A BOLTBAN SEM MERIK MEGRÖVIDÍTENI.

Van olyan vállalkozó, akinek nem csak tehetsége kamatozik, hanem adóssága is.

Nem kell többé útlevelel, ha mindenütt határtalan lesz a lelkesedés.

Már olyan sokan táncolnak a szakadék szélén, hogy jövőre ott rendezik a farsangi bálakat.

A húsvétot követő hatodik vasárnap előtti csütörtök Jézus mennybe-menetelének ünnepe, közismertebb nevén áldozócsütörtök. Az idén ez a jeles egyházi dátum egybeesik - 25-én - Szent Orbán "égi születésnapjával", s régebben a kötelező áldozás eme határnapjához is több babonás hiedelem fűződött. Teljes asszonyi dologtöltő nap olt. A férfiak úgy tartották, hogy az ekkor fogyasztott bor vérré válik, ezért a betegeknek is tanácsolták a "szesszel való böjtölést".

Ha Petronella derűs napra ébred - jósolták május 31-ére a Mura és a Dráva menti öregek -, akkor igen jó kendertermés lesz. A gazdasszonyok a mákot is megfigyelték, s ha ilyenkor már dúsan virágzott, abból szintén kedvező terméskilátásokra következtettek. Sokkal újabb keletű névünnepe - és vele a meteorológiai

nyár kezdete - június 1-jén a Tündék nevenapja. A meglehetősen népszerű női név Vörösmarty Mihály költői leleménye, ő alkotta a tündér szóból híres mesejátékában Csongor úrfi légius bájú párjaként Tünde kisaszonyt.

Egyébként hatodik hónapunk latin neve, a június is egy hölgy: Juno, a házasság és az asszonyok római istennőjének emlékét őrzi. Az ikrek jegyéből a Rák csillagképbe váltó nyárelő időszak a régi magyar kalendáriumok - a nyári napforduló patrónusa tiszteletére - Szent Iván havaként emlegették. Az elmaradhatatlan csíziós versike így figyelmeztette a gazdembert: "Most van helye a széna- s lóherkaszálnak, készen nézz elé a közel aratásnak!" Amíg a kiadós májusi csapadék az idén aranyat ért, a népi tapasztalat szerint: "A júniusi eső koldusbotot nyomhat a gazda ke-

J E L E S

zébe." Természetesen csak akkor, ha Medárd vég nélküli tulzásokba esik, és netán heteken át tartó "vízözönnel" áztatja a szőlőt meg az érlelődő, napfényre vágyó gabonánövényt. "A júniusi derült ég bőség, júniusi sár szükség" - tartja a szintén ismert régi közmondás. A mi éghajlati viszonyaink között persze sokkal több gondot okoz az ellenkező előjelű időjárási szélsőség, az aszály, amely sajnos az utóbbi években sem kímélte hazánkat. Mindenesetre most úgy tűnik, hogy a földek szomját megszüntetett május után a június is megembereli magát, s a didergős tavaszutót kellemebb nyárelő követi.

Akárcsak Európa-szerte, nálunk is

RÖSZKEI SPORTHÍREK

Labdarúgás

Csapatunk május 21-én folytatta szereplését Gyálaréten. Ifjúsági csapatunk ezúttal időben, két cserejátékkal kezdte a mérkőzést. Biztatón játszott a társaság, az első félidőben partiban is volt ellenfelével (1:1). A második félidőre a mieink elfáradtak, s 4:1-es vereség lett a vége.

Nagy várakozás előzte meg a felnőttek mérkőzését, szép számú nézősereg előtt kezdődött a játék. A rőszkeiek rögtön támadólag léptek fel, s uralták a játékot. A 20. perc tájékán Szekeres Zoli el is lopta a labdát az ellenfél középhátvédjétől, s a kapust is kicselezve meg sem állt a hálóig. Továbbra is támadásba maradt csapatunk, de a nagyon fontos második gól nem bírt megszületni, pedig számtalan lehetősége volt a támadóknak. A Gyálarét továbbra is az egysíkú, rúgd előre, majd lesz valahogy játékát játszotta, aminek meg is lett az eredménye, a mérkőzés harmadik harmadában meg tudták fordítani az eredményt, 2:1 a Gyálarét javára, s itt a lelkesedés legyőzte a mutató-sabb, jobb játékot.

Május 27-én szombaton Ferencszállásra utazott a csapat. Vagyis a

csapat fele. Ifjúsági csapatunk ugyanis csak hat fővel jelent meg, s így a mérkőzést nem lehetett lejátszani.

A felnőttek rendben megérkeztek, s jó mérkőzés ígérkezett a jól előkészített pályán. A szerencse ezúttal is elpártolt tőlünk, kaptunk ugyancsak két potyaízű gólt, meg egy remekbe szabottat, erre mi Tanács Attila szabadrúgás és Farkas Cs. Attila akciógóljával tudtunk csak válaszolni, s ismét egy egygólos vereség.

Június 4-én látogatott hozzánk a már bajnok Opel Astra. Ifjúsági csapatunk megint csak 60 percre volt hitelesítve, eddig partiban volt ellenfelével, ezután elfáradtak a mieink, törvényszerű a 3:0-ás vereség.

Kitünően előkészített játéktér, jó ellenfél, ragyogó idő, szép számú nézősereg, minden adott volt egy remek mérkőzéshez. Ennek szellemében is kezdett csapatunk, egyre-másra vezették a mutatós támadásokat. A 20. percben Tanács Roland egy ellopott labdával kapura tört, s meg is szerezte a vezetést. Továbbra is lendületben

már május második felében megkezdődik, (a jelekből ítélve az idén ez a most kétségkívül kedvezőbb fordulat hárította el a fenyegető tavaszi aszályt), a zaklatottabb időjárás ugyanakkor hetek múlva juthat nyugvopontra. Hozzátehetjük, hogy a VI. században élt Szent Medárdus noyoni rózsakertész-püspöknek (aki a középkori Flandria hittérítője és a rózsáinnepek alapítója volt) nem sok köze van a nevéhez kapcsolódó regulához. Halálának napja meg egy sokkal később keletkezett legenda avatta az "özüvözet" támasztó, időjós babona szentjévé és az esőért könyörgő földművelők patrónusává.

Június 13-a páduai Szent Antalnak, a szembetegségek gyógyítójának ünnepe. Régebben fadarabok összedörzsölésével csiholtak ezen a napon új tüzet a tiszteletére, s a tüzőn áthajtották a jószágot, hogy egészséges maradjon.

Orvosi ügyelet:

19-től 25-ig Dr. Tari Zoltán

Tel: 372-510

26-tól 02-ig Dr. Vereczkey Gyula

Tel: 372-323

Állatorvosi ügyelet

24-én 6-tól 26-án 6-ig Dr. Sugataghy Ferenc

Tel: 492-128

maradt csapatunk, s nem egyszer valószínűsítő tüzijátékot rendezett az ellenfél kapuja előtt, de mindig segített az Astrának vagy a kapufa, vagy a remekül védő kapusuk. Itt sem született meg a második gól, s következett az ismerős séma, mint Gyálaréten. A mieink szellemileg, fizikailag elfáradtak, jött az ellenfél, s megfordította a mérkőzést. Rőszke-Opel Astra 1:2. Óriási lehetőséget szalasztottak el a fiúk, a bajnok legyőzésével helyre lehetett volna állítani az ugyancsak megtépzott presztizst.

Június 11., Algyő, egyben búcsú Rőszkén. Ifjúsági csapatunk az utóbbi választotta. Sajnos ez a hozzáállás jellemezte egész éves teljesítményüket. Három éve ők kértek engem, szervezzem meg az ifi csapatot, nagyon szeretnének a bajnokságban játszani. Most én könyörgök nekik, jöjjenek játszani, ugyanis ha még egyszer nem tudnak kiállni, a felnőtt csapatot zárják ki a bajnokságból. Ifjúsági mérkőzés megint elmaradt, kezdtek a felnőttek.

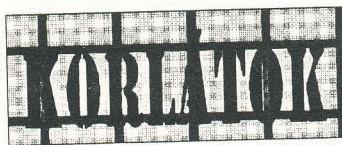
Szokásos menetrend szerint a mérkőzés elején ismét vezetést szerezünk. Ez már szinte bajjós előjel. Jött is a szokásos séma. Második gólt nem tudtunk löni, jön az ellenfél, s a mérkőzés vége felé még a győztes gólt is megszerzi. Algyő-Rőszke 2:1. Gólkötő Toppantó Róbert szerezte.

Az utolsó fordulóban Földeákra látogatunk, ahol az a gyalázatos helyzet áll elő, hogy ha nem szerez pontot csapatunk, még a kiesés is fenyeget bennünket. Szegyetlen tavaszi szereplés, hol vagyunk 1995. március 18-ától, mikor is a negyedik helyen állt csapatunk, s a feljutás kézzel fogható közelségben volt.

Papdi László

NAPOK

régtől fogva híres időjós dátum június nyolcadika, Medárd püspök emléknapja. Amikor ugyebár, ha egerednek az ég csatornái, negyven napig tart az esős időszak, felidézvén a bibliai vízözönt. Ellenkező esetben viszont - szintén a régi megfigyelések szerint - 40 napos szárazság várható. A regulába is foglalt, jól ismert jelenség mögött tulajdonképpen az "európai monszun" uralomra jutása vagy elmaradása áll, aminek törvényszerűségeit Cholnoki Jenő természettudósunk mutatta ki. Az arab eredetű "monszun" szó tartós szélirányváltozást jelent, s az ilyen fordulat indíthatja meg az Atlanti-óceán hűvös, párás légrétegeit szárazföldünk belseje felé. Az esőzéseket hozó beáramlás gyakran

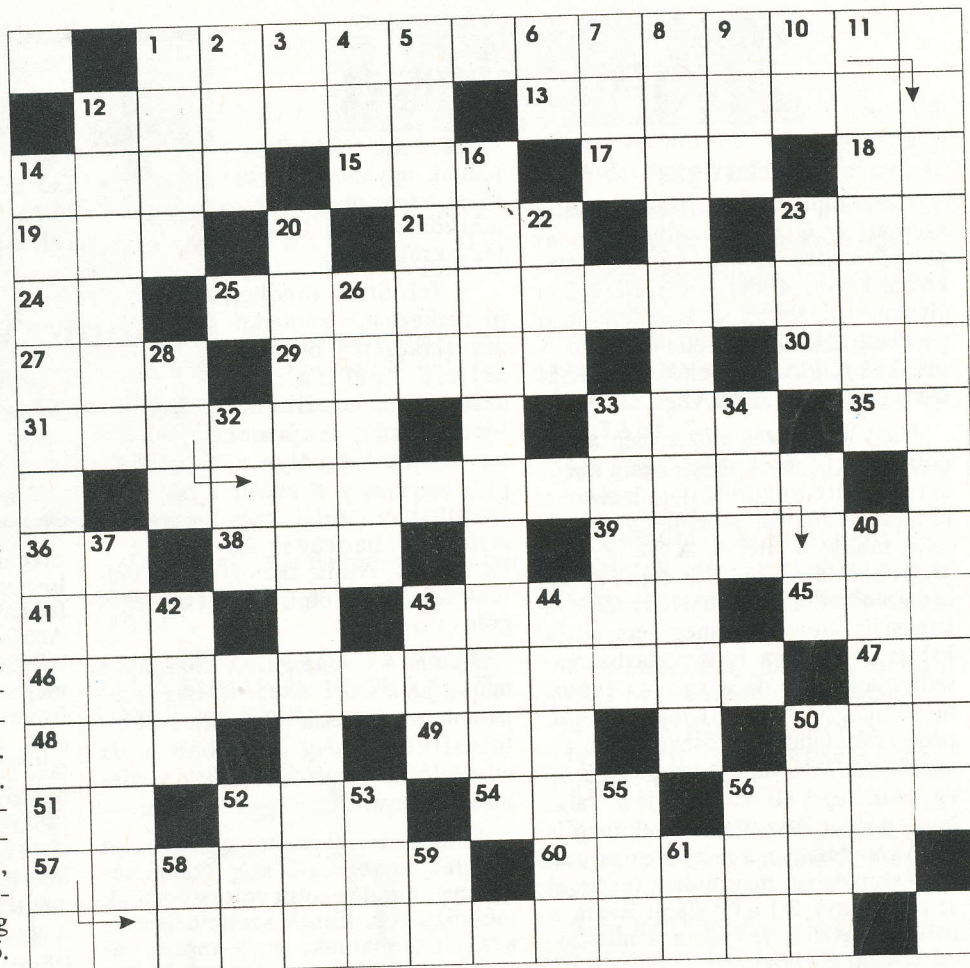

Sokkal könnyebb valamire, vagy valakire áthárítani a felelősséget boldogtalanságunkért, mint vállalni azt. Pedig a megoldás bennünk van. Rejtvényünk fő sorai-ban Lee Jampolsky amerikai pszichológus gondolatát olvashatják.

Vízszintes: 1.A gondolat első része (zárt betűk: G, T, L). 12.Vakmerő vállalkozás. 13.Ritka női név. 14.Durva örlemény. 15.Műholdas TV program. 17.Injekciót bead. 18.Félszeg! 19. ... et labora; imádkozzál és dolgozzál. 21.Vajda János élt e Fejér megyei községben. 23.Ehhez hasonló; költői rövidséggel. 24.Lettországi gk. jelzése. 25.Pécs a székhelye. 27.A reneszánsz stílus elődje. 29.Totálkáros jármű. 30.Segély, segítség; angolul. 31.Egyszemélyes; angolul. 33.Község Baranyában. 35.Népies kő. 36.Kicsinyítő képző. 38.Rob ... ; Walter Scott regénye. 39.Madárdal. 41.Gyermekintézmény beceneve. 43.Hajókabin. 45.Kerek szám (első négyzetben kettősbetű!). 46.Közlekedés a jövőben. 47.Izomban rejlik! 48.Részben félrefordul! 49.Sütemény töltelék. 50.A rovarvilág takácsa. 51.Keresztül. 52. ... hatalmas harmadik (Gárdonyi). 54.Napisten. 56.Női név. 57.Mesebeli lényvel kapcsolatos. 60.Szoros a Csukcs-félsziget és Alaszka között.

Függőleges: 1.Színművésznő (Margit). 2.Joskar ...; a mari főváros. 3. ... Corbuisier; neves francia építész. 4.Dezoxiribonukleinsav. 5.Teljesen kikészült. 6.Kétes! 7.Esőben álló. 8.Szárnycsapó egyik formája. 9.A Dunával "egy a hangja". 10.Szolmizációs hang. 11.A szóban forgó. 12.Kemény csomagolóanyag. 14.Az idézet folytatása (zárt betűk: K, O, L). 16.Balettdintézetben folyik. 20.Népi bútordarab. 22.Francia és belga határfolyó. 23.Rablánc. 26.Kortárs költő, elbeszélő, műfordító (György). 28.Az idézet befejezése (zárt betűk: M, Á). 32.Erősen csíp. 33.Újra kapcsol. 34.Török férfinév. 37.Lángoló aljnövényzet. 40.Elégedetlenkedik. 42.Amerikai énekes, zeneszerző (Turner). 43.Folyó Koreában. 44.Énekes énektanár volt a sz. elején (Antal). 50.Régi ürmérték (kb. 1.5 l). 52.Juttatá. 53.Armada eljén áll! 55.Farmermárka. 56.Nincs; németül. 58.Félpénz! 59.Időszámításunk előtt. 61.Rönk szélei!

Megfejtéseiket zárt borítékban július 31-ig juttassák el a községi könyvtárba. Előző rejtvényünk függőleges 17. sz. sora fölött technikai okokból a vastagított vonal ki-

maradt, amiért elnézésüket kérjük.

Májusi számunk helyes megfejtése: *Semmi a világon nem fogható az adott, odakínált, kölcsönös szeretethez. A valóban szeretethez.*

Turucz József

Szeretet c. keresztrejtvényünk úgy látszik túlságosan nehéznek bizonyult, hiszen csupán három megfejtést kaptunk, ezek közül is csak Tanács Erika (Szeged, Tisza L. krt. 74.) olvasónké kifogástalan. A másik kettőben egy szóhiba van, de érthető a megfejtés. Mindhármán könyvtár-lombban részesülnek: Gardi Imre (Táncsics u. 22.) és Oláhné Botos Ági (III. ker. 315.).

FALUSI SUTTOGÓ

Röszke Község Képviselő-testületének lapja

Megjelenik: 1200 példányban
Szerk: 6758 Röszke, Felszabadulás u. 84.
Tel: 62-372-244, Fax: 62-372-597
Felelős kiadó: Magyar László
Szerkesztő: Bánya Lajos
Technikai szerk.: Richter László
Gold Press Nyomda
Szeged, Boldogasszony sgt. 53-55.
Tel: 62-326-109
Felelős vezető: Illés Mihály